

Laisvės apribojimo priemonė, kuri asmeniui, dėl kurio išduotas pirmasis Europos arešto orderis (EAO), taikoma dėl ankstesnės ir kitokios veikos nei ta, kuria pagrįstas šio asmens perdavimas vykdant antrąjį EAO, neprieštaruoja Sąjungos teisei, jeigu šis asmuo savanoriškai išvyko iš pirmąjį EAO išdavusios valstybės narės teritorijos

Šiomis aplinkybėmis sutikimą turi duoti valstybės narės, kuri perdavė persekiojamą asmenį remdamasi antruoju EAO, vykdančiosios institucijos

XC Vokietijoje buvo persekiojamas trijose atskirose baudžiamosiose bylose. Pirmą, 2011 m. spalio 6 d. apylinkės teismas jį nuteisė subendrinta vienu metų ir devynių mėnesių laisvės atėmimo bausme. Šios bausmės vykdymas buvo atidėtas su tam tikromis sąlygomis.

Antra, 2016 m. Vokietijoje XC buvo iškelta baudžiamoji byla dėl Portugalijoje padarytos veikos. Kadangi XC buvo Portugalijoje, *Staatsanwaltschaft Hannover* (Hanoverio prokuratūra, Vokietija) išdavė Europos arešto orderį (toliau – EAO), siekdama vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl šios veikos. Portugalijos vykdančioji institucija leido perduoti XC Vokietijos teisminėms institucijoms. Jis nuteistas vienu metų ir trijų mėnesių laisvės atėmimo bausme. Atliekant šią bausmę, 2011 m. sprendimas tam tikromis sąlygomis atidėti skirtą bausmę buvo atšauktas.

2018 m. rugpjūčio 22 d. *Staatsanwaltschaft Flensburg* (Flensburgo prokuratūra, Vokietija) pateikė Portugalijos vykdančiajai institucijai prašymą netaikyti specialiosios taisyklės ir sutikti dėl 2011 m. paskirtos bausmės vykdymo. Pagal šią taisyklę, įtvirtintą Pagrindų sprendimo 2002/584¹ 27 straipsnio 2 dalyje, negalima vykdyti perduoto asmens baudžiamojo persekiojimo, jo nuteisti ar įkalinti už iki jo perdavimo padarytą kitą nusikalstamą veiką nei ta, dėl kurios jis buvo perduotas. Vis dėlto to paties straipsnio 3 dalies g punkte numatyta, kad specialioji taisyklė netaikoma, kai asmenį perdavusi vykdančioji teisminė institucija duoda savo sutikimą.

Portugalijos vykdančiosioms teisminėms institucijoms nepateikus atsakymo, 2018 m. rugpjūčio 31 d. XC paleistas į laisvę. 2018 m. rugsėjo 18 d. jis atvyko į Nyderlandus, po to – į Italiją. Kitą dieną *Staatsanwaltschaft Flensburg* (Flensburgo prokuratūra) dėl jo išdavė naują EAO, siekdama įvykdyti 2011 m. spalio 6 d. nuosprendį. Remiantis šiuo EAO XC buvo sulaikytas Italijoje. Vykdančioji Italijos institucija sutiko jį perduoti Vokietijos institucijoms.

Trečia, 2018 m. lapkričio 5 d. *Amtsgericht Braunschweig* (Braunšveigo apylinkės teismas, Vokietija) priėmė nutartį taikyti suėmimą trečiojoje su XC susijusioje byloje dėl veikų, įvykdytų Portugalijoje 2005 m. (toliau – 2018 m. lapkričio 5 d. nutartis taikyti suėmimą). 2018 m. gruodžio mėn. *Staatsanwaltschaft Braunschweig* (Braunšveigo prokuratūra, Vokietija) paprašė Italijos vykdančiosios institucijos duoti sutikimą dėl XC baudžiamojo persekiojimo ir už šias veikas. Minėta institucija davė šį sutikimą.

Nuo 2019 m. liepos 23 d. iki 2020 m. vasario 11 d. XC Vokietijoje buvo taikomas kardomasis kalinimas pagal nacionalinį arešto orderį. Per šį laikotarpį 2019 m. gruodžio 16 d. nuosprendžiu,

¹ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24).

kuriame atsižvelgta į 2011 m. spalio 6 d. nuosprendį, dėl Portugalijoje 2005 m. įvykdytų veikų XC nuteistas subendrinta septynerių metų laisvės atėmimo bausme.

Dėl 2019 m. gruodžio 16 d. nuosprendžio XC prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, t. y. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija), pateikė kasacinį skundą, be kita ko, remdamasis Pagrindų sprendime 2002/584 numatyta specialiaja taisykle. XC iš esmės teigia, kad Portugalijos vykdančiajai institucijai nedavus sutikimo persekioti už 2005 m. Portugalijoje padarytas veikas, Vokietijos institucijos neturėjo teisės jo persekioti. Atsižvelgdamas į šį argumentą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar 2018 m. lapkričio 5 d. nutartis taikyti suėmimą gali būti palikta galioti ar turi būti panaikinta.

2020 m. rugsėjo 24 d. sprendime, priimtame pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą, Teisingumo Teismas konstatavo, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintą specialiąją taisyklę nedraudžiama laisvės apribojimo priemonė, kuri asmeniui, dėl kurio išduotas pirmasis EAO, taikoma dėl kitos, ankstesnės veikos nei ta, kuria pagrįstas šio asmens perdavimas vykdant šį arešto orderį, kai šis asmuo savanoriškai išvyko iš pirmąjį EAO išdavusios valstybės narės teritorijos ir buvo vėl į ją perduotas vykdant antrąjį EAO, po minėto išvykimo išduotą laisvės atėmimo bausmės vykdymo tikslais, jeigu pagal antrąjį EAO jį vykdanti teisminė institucija davė sutikimą išplėsti persekiojimą apimant ir veiką, dėl kurios taikoma ši laisvės apribojimo priemonė.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad pažodžiui aiškinant Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 2 dalį matyti, kad joje įtvirtinta specialioji taisyklė yra glaudžiai susijusi su perdavimu vykdant konkretų EAO, nes šios nuostatos tekste yra nurodytas „perdavimas“ vienaskaita. Tokį aiškinimą patvirtina minėtos nuostatos kontekstinis aiškinimas, nes kitose Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatose² taip pat nurodyta, kad specialioji taisyklė yra susijusi su konkrečiu EAO vykdymu. Šiomis aplinkybėmis reikalaujant, kad sutikimą, kaip jis suprantamas pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies g punktą, duotų ir pirmąjį EAO vykdanti teisminė institucija, ir antrąjį EAO vykdanti teisminė institucija, būtų pakenkta perdavimo procedūros veiksmingumui, keliant pavojų, kad nebus pasiektas Pagrindų sprendimo 2002/584 tikslas palengvinti ir pagreitinti perdavimą tarp valstybių narių teisminių institucijų.

Taigi, kadangi nagrinėjamu atveju XC savanoriškai išvyko iš Vokietijos teritorijos po to, kai šioje valstybėje narėje atliko bausmę, jam skirtą už veikas, nurodytas pirmajame EAO, šis asmuo nebegali remtis specialiaja taisykle dėl šio pirmojo EAO. Kadangi nagrinėjamu atveju vertinant specialiosios taisyklės laikymąsi yra svarbus tik tas perdavimas, kuris įvykdytas remiantis antruoju EAO, pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies g punktą reikalaujamą sutikimą turi duoti tik valstybės narės, kuri perdavė persekiojamą asmenį remdamasi minėtu EAO, vykdančioji teisminė institucija.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

² Būtent 1 straipsnio 1 dalis, kurioje EAO apibrėžtas atsižvelgiant į konkretų juo siekiamą tikslą, ir 8 straipsnio 1 dalis, kurioje reikalaujama, kad bet kuriame EAO būtų tiksliai nurodytas su juo susijusios nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija, taip pat aprašytos šios veikos padarymo aplinkybės.